

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ

ಬಿ.ಎಸ್. ಗಂಗನಳ್ಳಿ

ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಸರಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಮಹಿಳಾ ಕಾಲೇಜು, ಬೆಳಗಾವಿ.

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.18143810>

ABSTRACT:

ಪ್ರಸ್ತುತ ಲೇಖನವು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಜಾಗತಿಕ ಮನ್ನಣೆಯಲ್ಲಿ 'ಅನುವಾದ' ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ವಹಿಸಿರುವ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತದೆ. ಭಾಷೆಯನ್ನು ಜಗತ್ತನ್ನು ಬೆಳಗುವ ಜ್ಯೋತಿಯೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಾ, ಪ್ರಾಚೀನ ಪಂಪನ ಕಾಲದಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಸಂಸ್ಕೃತ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಬಂಗಾಳಿ ಹಾಗೂ ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಗಳ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಹೇಗೆ ಶ್ರೀಮಂತಗೊಂಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅನುವಾದವು ಕೇವಲ ಪದಗಳ ಬದಲಾವಣೆಯಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ಅದು 'ಮೂಲಸೃಷ್ಟಿಯ ಪುನಃಸೃಷ್ಟಿ' ಎಂಬುದನ್ನು ಲೇಖಕರು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೊಸಗನ್ನಡದ ಕಾದಂಬರಿ, ಸಣ್ಣಕಥೆ ಮತ್ತು ನಾಟಕಗಳ ಉಗಮಕ್ಕೆ ಅನುವಾದವು ಹೇಗೆ ಭದ್ರ ಬುನಾದಿ ಹಾಕಿತು ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಅಸ್ಮಿತೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವಲ್ಲಿ ಅನುವಾದದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯನ್ನು ಈ ಲೇಖನವು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ.

KEYWORDS:

ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಭಾಷಾಂತರ ಮತ್ತು ರೂಪಾಂತರ, ಕನ್ನಡ ಅಸ್ಮಿತೆ, ಹೊಸಗನ್ನಡದ ಅರುಣೋದಯ, ಸೃಜನಶೀಲ ಪುನಃಸೃಷ್ಟಿ.

“ಭಾಷೆ” ಎನ್ನುವುದು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಮುಖ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತದ ಕವಿ 'ದಂಡಿ' ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. “ಭಾಷೆ ಎಂಬ ಬೆಳಕು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳಗದೇ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಜಗತ್ತೆಲ್ಲ ಕತ್ತಲಮಯವಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು” ಎಂದಿದ್ದಾನೆ. ಮಾತೇ ಬರದ ಆದಿಮಾನವನು ಏನನ್ನೂ ಸಾಧಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಾತು ಕಲಿತ ನಂತರ ಏನೆಲ್ಲಾ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. 'ಮಾತೆಂಬುದು ಜ್ಯೋತಿರ್ಲಿಂಗ' ಎಂದು ಅಲ್ಲಮ ಪ್ರಭುಗಳು ಹೇಳುವಲ್ಲಿ ನಾವು ಆಡುವ ಭಾಷೆಯ ಮಹತ್ವ ಇದೆ.

ನಮ್ಮ ಭಾವನೆ, ಆಲೋಚನೆ, ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಇತರರಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಇರುವ ಸಾಧನವೇ ಭಾಷೆ. ಭಾಷೆ ಹಲವಾದರೂ ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಪರಸ್ಪರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಭಾಷೆಗಳು ಇತರ ಭಾಷೆಗಳ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದಷ್ಟೂ ಸ್ವೀಕರಣ ಕ್ರಿಯೆಯ ಮೂಲಕ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡವೂ ಹೊರತಾಗಿಲ್ಲ.

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಪ್ರಾಚೀನವಾದ ಭಾಷೆಯಾಗಿದ್ದು, ವಿಫುಲವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಯಾಗಿರುವುದು ಕನ್ನಡದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೇ ಸರಿ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಕೃತಿಗಳು ಇತರ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಇತರ ಭಾಷೆಯ ಕೃತಿಗಳು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಭಾಷಾಂತರ ಕ್ರಿಯೆಯ ಮೂಲಕ 'ಅನುವಾದ'ಗೊಂಡು ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೆಳೆದು ನಿಂತಿದೆ.

ಒಂದು ಭಾಷೆ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದರೆ ಅದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ವಿಸ್ತಾರವಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗಬೇಕು. ಈ ಕಾರಣ ನಮ್ಮ ಭಾಷೆ ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದವಾಗುವುದು ಯಾಕೆ ಮುಖ್ಯವೆಂದರೆ, ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ನೋಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಕೃತಿಯನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಆ ಭಾಷೆಯ ಕೃತಿ ಇಂಗ್ಲಿಷಿಗೆ ಅನುವಾದಗೊಳ್ಳುವುದು ಅವಶ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಮಂಡಳಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕೃತಿಯನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಓದಿದ ನಂತರವೇ ಅದನ್ನು ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನುವಾದವು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ಪಡೆಯುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ದೇಶ ಹಲವು ಭಾಷೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ ದೇಶ. ಭಾಷಾ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಈ ದೇಶದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆಯಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಭಾಷಾ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಪ್ರಾದೇಶಿಕವಾಗಿ ಭಾಷಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮುಖ್ಯ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಪ್ರತಿ 40 ಕಿ.ಮೀ. ಭಾಷೆ ಬದಲಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗಕಾರ ಹೇಳಿರುವ 'ಹಲವು ಕನ್ನಡಂಗಳ' ಮಾತು ಇಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾದೇಶಿಕವಾಗಿ, ಸಾಮುದಾಯಿಕವಾಗಿ ಭಾಷೆಗಳು ವೈವಿಧ್ಯಮಯತೆಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡಿವೆ. ಭಿನ್ನ-ಭಿನ್ನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ನಂಬಿಕೆ-ಆಚರಣೆಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಿಕ ರಚನೆಗಳು ಭಿನ್ನವಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಕನ್ನಡದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅನುವಾದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಮೂಲಕ ಭಾಷೆಗೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಮೆರಗು, ಗಟ್ಟಿತನ, ಮಹತ್ವ ಬಂದಿದೆ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಸಾಹಿತ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಅನುವಾದ ಎಂದರೇನು?: ಅರ್ಥ

ಬಿ.ಎಂ. ಶ್ರೀಯವರು 'ಅವಳ ತೊಡುಗೆ ಇವಳಿಗಿಟ್ಟು ನೋಡಬಯಸಿದೆ, ಇವಳ ತೊಡುಗೆ ಅವಳಿಗಿಟ್ಟು ಹಾಡಬಯಸಿದೆ' ಎನ್ನುವ ಮಾತು ಅನುವಾದಕ್ಕೆ ತುಂಬ ಹೋಲಿಕೆಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ.

ದೇ. ಜವರೇಗೌಡ ಅವರು ಭಾಷಾಂತರ ಸೋಮಾರಿಗಳ ಕೆಲಸವಲ್ಲ, ಅದು ಪ್ರತಿಭಾವಂತರು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಭಾಷಾಂತರ ಕ್ರಿಯೆ ನಿಜಕ್ಕೂ ಸುಲಭವಾದುದಲ್ಲ. ಮೂಲ ಮತ್ತು ಅನುವಾದ ಭಾಷೆಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ತಿಳುವಳಿಕೆ, ಜ್ಞಾನ ಅನುವಾದಕರಿಗೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯ.

ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಪ್ರಕಾರ 'ಭಾಷಾಂತರವು ಆತ್ಮದಿಂದ, ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ ಭಾವನೆಗಳ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದೆ' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಒಟ್ಟಾರೆ ಮೇಲಿನ ವ್ಯಾಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ 'ಭಾಷಾಂತರವು ಮೂಲಸೃಷ್ಟಿಯ ಪುನಃಸೃಷ್ಟಿ' ಹಾಗೂ ಇದು ಅನುವಾದಕಾರನ ಸೃಜನಶೀಲತೆಗೆ ಸವಾಲಾಗಿ ತನ್ನನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ಭಾಷಾಚಿಂತಕರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ.

ಭಾಷಾಂತರ - ರೂಪಾಂತರ - ಭಾವಾಂತರ:

ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಭಾಷೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಷೆಯೊಳಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುವುದು 'ಭಾಷಾಂತರ' ಮಾರ್ಗವಾಗಿಯೇ. ತದನಂತರ ಅದು ಭಾವಾಂತರ, ರೂಪಾಂತರವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮೂಲಕ ಅನ್ಯಮಾದರಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಮಾದರಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಸಂರಚನೆ ಜಾಯಮಾನಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಂಡು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಗೆ ಕಾರಣೀಭೂತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯೆಂದರೆ ಹೊಸಗನ್ನಡದ ಭಾವಗೀತೆಗಳು ಮತ್ತು ನಾಟಕಗಳು. ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀಯವರ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗೀತೆಗಳ ಅನುವಾದ ಹಾಗೂ ಜೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್‌ನ ಟೆಂಪೆಸ್ಟ್ ನಾಟಕದ ರೂಪಾಂತರ ಚಂಡಮಾರುತ (ಬಿ. ಸುಬ್ಬರಾವ್) ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಕುವೆಂಪು ಅವರ 'ಕಿಂದರ ಜೋಗಿ' ಕವಿತೆ (The Pied Piper) ಅನುವಾದವಾಗಿದೆ.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕೃಷಿ ಆರಂಭವಾಗಿದ್ದು ಅನುವಾದದಿಂದಲೇ ಎನ್ನಬಹುದು. ಹಳಗನ್ನಡ ಬಹುಪಾಲು ಕಾವ್ಯ ಕೃತಿಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಲೇ ರಚಿತಗೊಂಡಿವೆ. ಶ್ರೀವಿಜಯ ತನ್ನ ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು, ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ಕೃತಿಗಳಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಭರತನ ನಾಟ್ಯಶಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ರಸಪ್ರಕರಣ, ಕಾವ್ಯದರ್ಶದಿಂದ ಗುಣಪ್ರಕರಣ, ಭಾಮಹನಿಂದ ಅಲಂಕಾರ ಪ್ರಕರಣ ಇವೆಲ್ಲವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅನುವಾದಿಸಿದರೂ ಆತನ ಕೃತಿ ಸ್ವತಂತ್ರ ಕೃತಿ ಎನ್ನುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆತನ ಪ್ರತಿಭೆ ಮತ್ತು ಕವಿತ್ವಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ.

ಪಂಪನ ಆದಿಪುರಾಣಕ್ಕೆ ಜಿನಸೇನಾಚಾರ್ಯರ ಪೂರ್ವಪುರಾಣ ಆಕರವಾಗಿದೆ. ರನ್ನ-ಪೊನ್ನ-ನಾಗಚಂದ್ರ ಇವರೂ ತಮ್ಮ ಕೃತಿಗಳ ರಚನೆಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಹಲವು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಆಕರವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಜನ್ನನ ಯಶೋಧರ ಚರಿತ್ರೆಗೆ ವಾದಿರಾಜನ ಸಂಸ್ಕೃತ 'ಯಶೋಧರ ಚರಿತೆ' ಮೂಲ ಆಕರವಾಗಿದೆ. ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ಗದುಗಿನ ಭಾರತಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಸಭಾರತದ (ಹತ್ತು ಪರ್ವಗಳು) ಮೂಲ ಆಕರವಾಗಿದೆ. ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಜೈಮಿನಿ ಮುನಿಯ ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತ ಮೂಲ ಆಕರವಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಈ ಎಲ್ಲ ಕವಿಗಳು ಸ್ವಯಂ ಪ್ರತಿಭೆಯಿಂದ ಸ್ವತಂತ್ರ ಕೃತಿ ಎನ್ನುವಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಮೆರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಅನುವಾದದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು:

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಮೇಲೆ ಮೊದಲು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಭಾವ ನಂತರ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಭಾವವಾಗಿದ್ದು ಕನ್ನಡ ಈ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದರೂ

ತನ್ನತನವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ತಾಕತ್ತಿನ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆದು ನಿಂತಿದೆ.

ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಅನುವಾದ:

ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಗದ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸುವ ಕಾರ್ಯವು 'ಮುಮ್ಮಡಿ' ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಈ ಕಾಲದ ವಿದ್ವಾಂಸರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯವು ಮುಂದುವರಿಯಿತು.

ಇಂಗ್ಲಿಷಿನ ನಾಟಕಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಷೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್‌ನ ನಾಟಕಗಳು ಗದ್ಯ ಕಥನ ರೂಪಗಳನ್ನು 19ನೇ ಶತಮಾನದ ಉತ್ತರಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಅನುವಾದಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಹಲವಾರು ಕೃತಿಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೆಂದರೆ ರೂಪಾಂತರ ಕ್ರಿಯೆ. ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಸನ್ನಿವೇಶ ಕನ್ನಡ ಜಾಯಮಾನಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗದು ಎನಿಸಿದರೆ, ಅನುವಾದಕರು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದರು.

ಸಂಸ್ಕೃತದ ನಾಟಕಗಳಾದ 'ಮಾಲವಿಗಾಂಧೀಮಿತ್ರ' ಮತ್ತು 'ಮೃಚ್ಛಕಟಿಕ'ಗಳನ್ನು ಧೋಂಡೋ ನರಸಿಂಹ ಮುಳಬಾಗಿಲ ಅವರು ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದರು. ಶಾಂತಕವಿಗಳು 'ಬಾಣ' ಕವಿಯ 'ಪಾರ್ವತೀ ಪರಿಣಯ' ಕಾಳಿದಾಸನ 'ಮೇಘದೂತ' 'ಶಾಕುಂತಲ' ಮತ್ತು 'ಋತುಸಂಹಾರ'ಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿದರು ಹಾಗೂ ಶೂದ್ರಕನ ಮೃಚ್ಛಕಟಿಕದ ಅನುವಾದ ಮಾಡಿ ಕನ್ನಡ ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದರು.

ಕರ್ನಾಟಕವು ಹರಿದು ಹಂಚಿ ಹೋಗಿದ್ದ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳೆಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯೂ ಭಾಷಾಂತರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವು ಎನ್ನುವುದು ವಿವಿಧ. ರಾಜಾಶ್ರಯವಿದ್ದ ಮೈಸೂರು ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಒಂದೆಡೆ ಭಾಷಾಂತರವನ್ನು ಶಿಷ್ಟತೆಯ ಕಡೆಗೆ ಒಯ್ದರೆ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಭಾಷಾಂತರಗಳು ಕನ್ನಡ ನಾಡು ನುಡಿಯ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕಾಗಿ ಭಾಷಾಂತರಗಳ ಮೊರೆಹೊಕ್ಕಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಮೈಸೂರು ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ರಾಮಾನುಜಯ್ಯಂಗಾರರು ಮತ್ತು ಬಿ. ವೆಂಕಟಾಚಾರ್ಯರು ಅನುವಾದ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡರು. ಆದರೆ ಇವರು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಅನುವಾದಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಕಾದಂಬರಿ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ 'ನಾವೆಲ್' ಪ್ರಕಾರ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಬಂದದ್ದು 'ಬಂಗಾಳಿ' ಮೂಲಕವೇ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಕನ್ನಡದ ಆಧುನಿಕ ಗದ್ಯವನ್ನು ರೂಪಿಸುವಲ್ಲಿ 19-20ನೇ ಶತಮಾನಗಳ ಗದ್ಯ ಅನುವಾದಗಳ ಕೊಡುಗೆಯು ಅನನ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ 19ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅನುವಾದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಪ್ರಮುಖ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಪಾತ್ರವಹಿಸಿವೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು.

ಕನ್ನಡದ ಜನಪ್ರಿಯ ಆಧುನಿಕ ಗದ್ಯಪ್ರಕಾರವೆಂದರೆ ಸಣ್ಣಕಥೆ ಮತ್ತು ಕಾದಂಬರಿಗಳು. ಇವೆರಡೂ 1899-1900ರ ಆಸುಪಾಸಿನಲ್ಲೇ ಅಂದರೆ 20ನೇ

ಶತಮಾನದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡವು. ಪ್ರಥಮ ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾದಂಬರಿ ಎಂದರೆ 1899ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಗುಲ್ವಾಡಿ ವೆಂಕಟರಾಯರ 'ಇಂದಿರಾಬಾಯಿ' ಅಥವಾ 'ಸದ್ಗರ್ವ'ವೆಂಬ ಕಾದಂಬರಿಗಳು. ಮೊದಲನೆಯ ಸಣ್ಣ ಕತೆ ಯಾವುದೆಂದರೆ ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶರಾಯರ "ನನ್ನ ಚಿಕ್ಕತಾಯಿ" ಇದು 1900 ರಲ್ಲಿ 'ಸುವಾಸಿನಿ ಪತ್ರಿಕೆ'ಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿತ್ತು. ಇದೇ ಜಾಡನ್ನು ಹಿಡಿದು ಮುಂದಿನ ಭಾಷಾಂತರ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿದು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅನುವಾದದ ಹೆದ್ದಾರಿಯನ್ನೇ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದವು.

ಸಣ್ಣ ಕತೆಗಳ ಅನುವಾದ: ಸಣ್ಣ ಕಥೆಗಳು ಕೂಡ ಬಂಗಾಳಿ ಭಾಷೆಯಿಂದಲೇ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶವಾದವು. 1920ರಲ್ಲಿ "ಮುತ್ತಿನ ಸರ" ಎಂಬ ಬಂಗಾಳಿ ಕತೆಗಳ ಅನುವಾದ ಸಂಕಲನವು ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಅದರಲ್ಲಿನ ಕತೆಗಳು ಈ ಮೊದಲೇ 'ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಸೂಕ್ತಿ' ಮತ್ತು ಕಂಠೀರವ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿದ್ದವು.

1920ರಲ್ಲಿ ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರ ಅವರ ಮೊದಲ ಕಥಾಸಂಕಲನ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಮಾಸ್ತಿ ಮತ್ತು ಪಂಜೆ ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನ 'ಸ್ಟಾಂಡ್' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಕತೆಗಳನ್ನು ಓದಿ ಪ್ರೇರಣೆ ಪಡೆದರು. ಆದರೆ ಇವುಗಳು ಅನುವಾದವೆನಿಸಲಿಲ್ಲ.

'ಸುವಾಸಿನಿ' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶರಾಯರ ಸಣ್ಣಕತೆಗಳು ಮೊದಲಬಾರಿಗೆ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡವು. 1910ರಿಂದ 1920ರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಂ. ಎನ್. ಕಾಮತ್ ಅವರು 'ಏಕಾದಶಿಯ ಪ್ರೇತ' ಮತ್ತು 'ಕುದುರೆಮುಖ' ಎಂಬ ಕತೆಗಳನ್ನು ಬರೆದರು. ಇವು ನಿಜಕ್ಕೂ 'ಗೋಲ್ಡ್ ಸ್ಕ್ರಿತ್' ಮತ್ತು 'ಓ ಹೆನ್ರಿ' ಅವರ ರಚನೆಗಳ ರೂಪಾಂತರಗಳಾಗಿವೆ. ಇದೇ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕನ್ನಡ ಲೇಖಕರು ಕಥೆಗಳನ್ನು ಬರೆದರು.

ಅದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಾದ ಬಂಗಾಳಿ ಮತ್ತು ಮರಾಠಿ ಇವು ಬೀರಿದ ಪ್ರಭಾವವು ಕೊಡುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯನ್ನು ಮೀರಿ ಕನ್ನಡ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ವಿಫಲವಾಗಿ ಬಂಗಾಳಿಯಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡಿದ ವೆಂಕಟಾಚಾರ್ಯರಂತಹ ಭಾಷಾಂತರಕಾರರು ಬಂಗಾಳಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾದರಿಯನ್ನಾಗಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅನೇಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಪರಿಚಯಿಸುವ ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಮರುಕಟ್ಟುವ ಮತ್ತು ಹೊಸತನಕ್ಕೆ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಭಾಷಾಂತರ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದರು.

ಕಾದಂಬರಿಗಳ ಅನುವಾದ:

ಇತ್ತರಕಡೆ ಮರಾಠಿಯಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡುವ ಗಳಗನಾಥರು ತಾವು ಮಾಡುವ ಭಾಷಾಂತರಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಭಾಷಾಂತರಗಳೆಂದು ಕರೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳನ್ನು ರೂಪಾಂತರಗಳು, ಮರುನಿರೂಪಣೆಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಯಾಗಿ ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಮೂಲ ಲೇಖಕರ ಸ್ಮರಣೆಯನ್ನು ಗಳಗನಾಥರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮೂಲ ಲೇಖಕರು ಕಾದಂಬರಿ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಅವರು ತಮ್ಮದು ಸ್ವತಂತ್ರ ಕೃತಿಯನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿಯೇ ಬೆಳೆಸುತ್ತಾರೆ.

ಭಾಷಾಂತರದ ಮೊದಲ ಹಂತ ಮುಗಿದಂತೆ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಿಂದ ಬರುವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪಠ್ಯಗಳು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಾಗೂ ನಾಟಕ ರಂಗಗಳಿಗೆ ಸೀಮಿತಗೊಳ್ಳತೊಡಗಿದಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಇತರೆ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಕಾದಂಬರಿ ಹಾಗೂ ಗದ್ಯಸಾಹಿತ್ಯವು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಭಾಷಾಂತರಗೊಳ್ಳತೊಡಗಿದವು.

ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಆಡಳಿತ ನೆಲೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಕನ್ನಡ ನಾಡು ತನ್ನದೇ ಆದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ನೀಡಬೇಕಾಯಿತು. ಕನ್ನಡ ನಾಡು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಚಿ ಹೋಗಿದ್ದುದರಿಂದ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ನಾಡಿನೊಂದಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವ ಬರುವುದು ಕಠಿಣವೇ ಆಗಿತ್ತು. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರಗಳು ಕನ್ನಡಿಗರನ್ನು ಒಂದು ಮಾಡುವ ಕನ್ನಡದ ಬಗೆಗೆ ಅಭಿಮಾನ ಬೆಳೆಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದವು.

ದೇಶಕಟ್ಟುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಆಂದೋಲನಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಪ್ರದೇಶವು ಭಾರತ ದೇಶೀಯತೆಯನ್ನೂ ಕನ್ನಡ ದೇಶೀಯತೆಯನ್ನೂ ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿತ್ತು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೇ ಕುವೆಂಪು ಅವರ 'ಜೈ ಭಾರತ ಜನನಿಯ ತನುಜಾತೆ ಜಯಹೇ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾತೆ' ಎನ್ನುವ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಕನ್ನಡದ 'ಕನ್ನಡೀಕರಣ'ವು ಒಂದು ಬಿಂಬರೂಪದ ಕ್ರಿಯೆಯೇ ಆಗಿತ್ತು. ಕನ್ನಡದ ಅಸ್ಥಿತೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡ ದೇಶೀಯತೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡದ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಹೊಸಗಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕದಾಗಿ ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸವಾಲನ್ನು ಕನ್ನಡವು ಎದುರಿಸುತ್ತಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲ ಬೀಡಿನ ಭಾಷಾಂತರಗಳು ದಾಖಲೆಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತವೆ.

ಕನ್ನಡದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕವಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳಾಗಿದ್ದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಭಾಷಾಂತರಗಳಿಂದ ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಷನ್ ಅದಾಗಲೇ ತೆರೆದಿದ್ದ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಶಿಕ್ಷಣದ ಜೊತೆಗೆ ದೇಶೀಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುವುದು ಆರಂಭವಾಗಿತ್ತು. ಭಾಷಾಂತರಗಳ ಹಿಂದೆ ಕನ್ನಡ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಆಶಯವು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿತ್ತು. ಬಿ. ವೆಂಕಟಾಚಾರ್ಯರು ತಮ್ಮ 'ಭ್ರಾಂತಿ ವಿಲಾಸ' ಕೃತಿಯನ್ನು ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯವರು ಓದತಕ್ಕ ಪುಸ್ತಕ ಎಂದು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಆ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಮರುಮುದ್ರಿಸುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ಸ್ವತಃ ಅವರೇ ಮುನ್ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. (ಭ್ರಾಂತಿ ವಿಲಾಸ, 1911, 2ನೇ ಮುದ್ರಣ). ಎಸ್. ಜಿ. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯರು ಕನ್ನಡದ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ 'ಟೈಂಕ್ಲ್ ಟೈಂಕ್ಲ್ ಲಿಟಲ್ ಸ್ಟಾರ್' ಎಂಬ ಶಿಶುಪ್ರಾಸವನ್ನು 'ಮಿನುಗು ಮಿನುಗೆಲೆ ನಕ್ಷತ್ರ' ಎಂದು ಭಾಂತರಿಸಿದರು. ಪಂಜೆಯವರು ಬಿಡಿ ಬಿಡಿಯಾಗಿ 'ಮರಳಿ ತಮ್ಮನ ಕರೆಯಪ್ಪ', 'ತೆಂಕಣ ಗಾಳಿಯಾಟ' ತರದ ಶಿಶುಗೀತೆಗಳನ್ನು

ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದರು. ಅವು ಆ ಕಾಲದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗಿದ್ದವು. ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿದ್ದ ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶರಾಯರು ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗಾಗಿಯೇ ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನೆನೆಯಬಹುದು.

ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಏಕೀಕರಣ ಕಲ್ಪನೆ ಮೊಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಬಂದ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ಜಾಗೃತಿಗಳು ಭಾಷಾಂತರಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಂತೆ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರನ್ನು ಆಗ್ರಹಿಸಿತು. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಬಹುಭಾಗವು ಮರಾಠಿ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೊಳಗಾಗಿ ಕನ್ನಡವೆಂಬ ಭಾಷೆಯನ್ನು ದೂರವಿರಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಈ ದುರ್ಗತಿಯನ್ನು ಕಂಡ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಕನ್ನಡದ ಮಕ್ಕಳು ಮರಾಠಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದುದಕ್ಕೆ ಖೇದವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ಶಾಲಾ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಬೇಕಾದುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಆಕರಗಳಾಗಿ ಭಾಷಾಂತರ ಪಠ್ಯಗಳು ಬಂದವು. ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಆಗ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅರಿವಿನ ಜೊತೆಗೆ ಭಾಷಾಂತರಗಳನ್ನು ಸಮಸಮನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದು ಆಗಿನ ಶಾಲಾಶಿಕ್ಷಕರು ಇವರಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗರ ಹೆಸರು ಎಂದರೆ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರದು. ತಮ್ಮ ಸೇವೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ ಭಾಷಾಂತರವನ್ನು ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ತಮ್ಮ 'ನಗದವರನ್ನು ನಗಿಸುವ ಕಥೆ' (ಕಾಮಿಡಿ ಆಫ್ ಎರರ್ಸ್) ಹಾಗೂ ಮ್ಯಾಕ್‌ಬೆತ್ ಎಂಬ ಷೇಕ್ಸ್ಪಿಯರ್‌ನ ಎರಡು ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದ್ದರು.

ಬಿ. ವೆಂಕಟಾಚಾರ್ಯರು, ಎಂ. ಎಸ್. ಪುಟ್ಟಣ್ಣ, ಎ. ಆನಂದರಾಯರು, ಎ. ಆರ್. ಅಣ್ಣಾಜಿರಾವ್, ಸುಬ್ಬರಾಯರು, ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್, ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ ಮೊದಲಾದವರು ಭಾಷಾಂತರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವರು.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ತರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನುವಾದವು ಇನ್ನೊಂದು ಆಯಾಮವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿತು. ಅಕಾಡೆಮಿಕ್ ಶಿಸ್ತಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿತು. ವಿಶ್ವಮಟ್ಟದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬಹುಮಹತ್ವದ ಅಧ್ಯಯನದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನ-ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಅನುಭವಗಳ ಮೂಲಕ ಅನುವಾದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಬಂದಿತು.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ತರ ನಂತರದ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಅನುವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆದವು. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಬುಕ್ ಟ್ರಸ್ಟ್, ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ, ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ, ಕುವೆಂಪು ಭಾಷಾ ಭಾರತಿ ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ಲಾಘನೀಯ ಕಾರ್ಯಗೈದಿವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಕಾಶಕರೂ, ಸರ್ಕಾರಿ ಸ್ವಾಮ್ಯದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹಾಗೂ ಹಲವಾರು ಸಾಹಿತಿಗಳು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಗದ್ಯಕೃತಿಗಳನ್ನು ಅನುವಾದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ತರ ನಂತರ ಈ ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಬಹು ಆಸ್ಥೆಯಿಂದ ಸಾಗಿ ನೂರಾರು ಬರಹಗಾರರಿಂದ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನ ಮೂಲಕ ವಿಶ್ವಸಾಹಿತ್ಯದ ಕೃತಿಗಳು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ

ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡದಿಂದ ಇತರ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಅನುವಾದವಾಗುತ್ತಲೇ ಇವೆ.

ಪ್ರೊ. ಕೆ. ಎಂ. ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯನವರು ಜಗತ್ತಿನ ಪ್ರಮುಖ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅನುವಾದಗಳನ್ನಾಧರಿಸಿ ಕನ್ನಡ ಗದ್ಯದಲ್ಲಿ ಮರುಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 'ಹೋಮರ್'ನ 'ಇಲಿಯಡ್' ಮತ್ತು 'ಓಡಿಸ್ಸಿ' ವರ್ಜಿಲ್‌ನ ಈನಿಯಡ್, ಡಾಂಟೆಯ ಡಿವೈನ್ ಕಾಮಿಡಿ, ಮಿಲ್ಟನ್‌ನ 'ಪ್ಯಾರಾಡೈಸ್ ಲಾಸ್ಟ್' ಮುಂತಾದವು ಅನುವಾದಗೊಂಡಿವೆ.

ಒಟ್ಟಾರೆ ಕನ್ನಡದ ಕತೆ, ಕವಿತೆ, ಕಾದಂಬರಿ, ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಕೃತಿಗಳು ಭಾಷಾಂತರ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೊಳಪಟ್ಟು ಪ್ರೇರಣೆ, ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಡೆದು ವಿಶ್ವ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿರುವುದು ಸ್ತುತ್ಯರ್ಹ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು:

1. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಹಾವನೂರು, (2011), ಹೊಸಗನ್ನಡ ಅರುಣೋದಯ, ಬೆಂಗಳೂರು: ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ.
2. ಧಾರವಾಡಕರ ರಾ.ಯ., (2013), ಹೊಸಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಉದಯಕಾಲ, ಬೆಂಗಳೂರು: ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು.
3. ಕಲ್ಬುರ್ಗಿ ಎಂ.ಎಂ., (2014), ಗಳಗನಾಥ ಸಮಗ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಧಾರವಾಡ: ಮನೋಹರ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆ.
4. ರಾಜೇಂದ್ರ ಚೆನ್ನಿ, (2011), ಆಯ್ದ ವಿಮರ್ಶಾ ಲೇಖನಗಳು, ಬೆಂಗಳೂರು: ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ.

Funding:

This study was not funded by any grant.

Conflict of interest:

The Authors have no conflict of interest to declare that they are relevant to the content of this article.

About the License:

© The Authors 2024. The text of this article is open access and licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License.